

Baluwa ya Paulo kwa wanhu wa ako **Filipi** **Ulongozi**

Paulo kandika baluwa ino kwa wanhu wamtogle Yesu ako Filipi behi na mwaka wa 61 toka ku-vumbuka kwa Kilisito viyakalile mkifungo (Sula ya 1:13) yogesigwa kayandikila ako Lumi. Baluwa ino wandikiligwa kibumbila cha wanhu wamtogle Yesu kudibuga da Filipi. Todaha kujuwa mbuli kidogo za buga da Filipi kulawa mna ikitabu cha Sang'hanzo za Iwatumigwa. Filipi dijo buga kulu mwiisi ya Makedonia. Vivija acho kibumbila cha ichanduso cha wanhu wamtogle Yesu mwiisi ya Makedonia. Paulo na Sila wao wakisongile kibumbila acho cha wanhu wamtogle Yesu na wakala wekigwe mkifungo kwa siku dimoja viwakalile kuko (Sang'hanzo 16).

Paulo kakala na vilamuso vingi va kwandika baluwa ino. Katumia nyafasi ayo kuwagwaa asente kibumbila cha wanhu wamtogle Yesu kuko mbuli ya nhunza ziwamtumile viwahulike kakala mkifungo (Sula ya 4:10-19). Vivija kalonda wajuwe mbuli vizigendelela ako mkifungo na kalonda wamjuwe Timoseo na Epafuladito mkibumbila cha wanhu wamtogle Yesu (Sula ya 2:19-30) muladi wawabokele na wawategeleze viwowalongoza.

Mbuli zili mkitabu

Paulo kosonga baluwa yake kwa kuwalamusia
kibumbila cha wanhu wamtogole Yesu ako
Filipi (Sula ya 1:1-2).

Abaho kalonda wajuwe mbuli vizigendelela
kumwake na mbuli ziyolonda kusang'hana
(Sula ya 1:3-2:30).

Abaho kowagwaa malagizo golondigwa kwa
wanhu wamtogole Yesu (Sula ya 3:1-4:9).

Paulo komambukiza kwa kuwagwaa asente
kibumbila cha wanhu wamtogole Yesu ako
Filipi mbuli ya nhunza zao na kowalamusa
(Sula ya 4:10-23).

¹ Niye Paulo na Timoseo, twa wasang'hanaji
wa Yesu Kilisito, towandikila mweye wanhu wa
Mulungu muli ako Filipi, mweye muilumbile na
Yesu Kilisito, hamoja na walangulizi na watazaji
wa wanhu wamtogole Yesu.

² Mulungu Tataetu na Mndewa Yesu Kilisito
wawagwee ng'hekewa na tindiwalo.

Paulo kowapulila wanhu wamtogole Yesu

³ Kila nahawagesa mweye nomtogola
Mulungu, ⁴ nahawapulila mweye mose kwa
Mulungu, nowapulileni kwa deng'ho, ⁵ kwavija
mweye muilumba na niye muisang'hano ya
kubwililisa Mbuli Inogile kulawa haichanduso
mbaka sambi. ⁶ Nabule shaka kwa Mulungu
yaisongile sang'hano ino inogile mmizoyo
yenu, koigendeleza mbaka vondaimale mna
isiku ya kubwela Yesu Kilisito. ⁷ Kwavija mwa
muumoyo wangu, vinoga kumwangu kuwagesa,
hata kamba namkifungo hebu ndekesigwa,
mweye mose muilumba na niye mna ing'hekewa

ianigwelele Mulungu ya kuigombela Mbuli Inogile na kulagusa ukweli wake kwa wanhu.
⁸ Mulungu ayo yajuwile nolonga fulu ipile vija viniwasulukila kuwona kwa unogelwa ulawa kwa Yesu Kilisito.

⁹ Nompula Mulungu unogelwa wenu wengezeke ng'hani, na muwe wabala ng'hani na nzewelete zose, ¹⁰ muladi mudahe kusagula kinhu kinogile. Bahō mong'ala na mokuwa mdahu kitala chochoso mbaka mna isiku ya kubwela Kilisito. ¹¹ Bahō mutende mbuli zinogile mgameso ga Mulungu, mbuli azo zolawa kwa Yesu Kilisito yaiyeka, muladi wanhu wose wamgwee Mulungu ukulu na nhogolwa.

Paulo kodeng'helela kupetigwa kwa Kilisito

¹² Ndugu zangu nolonda mujuwe kuwa, kindawilile niye acho kitendile Mbuli Inogile ipetigwe. ¹³ Kwa mbuli ayo wakalizi wose wa ng'anda ya kindewa na wanhu wose wayagwe wojuwa niye na mkifungo mbuli ya Kilisito. ¹⁴ Kufungigwa kwangu, kuwatenda ndugu bwando wamtamanile ng'hani Mndewa, na wageligwa moyo wawe magalu kulonga mbuli ya Mulungu bila kudumba.

¹⁵ Kulonga ukweli wanhu wayagwe woipeta Mbuli ya Kilisito kwa migongo na ndwagi, lakini wayagwe woipeta vinogile. ¹⁶ Awo woipeta vinogile wotenda avo kwa unogelwa, kwavija wojuwa Mulungu kanigwaa sang'hano ya kuigombela Mbuli Inogile. ¹⁷ Lakini awo wayagwe woupeta usenga wa Kilisito kwa

kuitapa, waduhu ukweli, wogesa kuwa wodaha kunyongezela madununzo gangu mkifungo.

¹⁸ Niye sitonga bule, niye nodeng'helela kwavija kwa nzila yoyose wanhu wopeta usenga wa Kilisito, iwe woupeta kwa kilamuso kinogile hebu kwa kilamuso kihile. Niye sileka kudeng'helela bule, ¹⁹ kwavija nojuwa kwa kumpula kwenu Mulungu na kutazigwa na Loho wa Yesu Kilisito, nolekesigwa. ²⁰ Vinikona niye nota manila kuwa honda nigwe kinyala lakini nogangamala ng'hani, avo sambi kamba viili siku zose iwe muugima hebu mwiifa nimgwee ukulu Kilisito. ²¹ Kwavija kumwangu niye kuwa mgima ni kumsang'hanila Kilisito na kufa konyongezela kinhu. ²² Kamba nahagendeleta kuwa mgima mulukuli luno, sang'hano yangu yokongezeka ng'hani. Mmhane nisagule choni! ²³ Miyenu na mnzila mhanda. Kuno nolonda kusegela na kukala na Kilisito, mbuli ayo ibanga kunoga, ²⁴ lakini vinoga ng'hani kumwenu kamba nahagendeleta kuwa mgima. ²⁵ Nojuwa ukweli wa mbuli ino, nojuwa nokuwa mgima na nogendelela kukala hamoja na mweye mose muladi tamanilo jenu na deng'ho jenu vongezeka, ²⁶ muladi nahawa na mweye kibili, mbuli ya niye mokuwa na kinhu cha kuigodela mna ukuilumba kwenu na Yesu Kilisito.

²⁷ Avo kinhu kilondeka hano mbuli zenu ziigale kamba vilonda mbuli inogile ya Kilisito, kamba nahadaha kwiza kuwalola hebu nahawahulika, nojuwa kuwa mose mogangamala hamoja kwa loho imoja na kudigombela hamoja tamanilo dilawa kwa Mbuli Inogile. ²⁸ Avo sekemuwadumbe

wanhu wowehila, siku zose muwe magalu na ino yolagusa kumwao awo wopotela na mweye mokomboligwa, kwavija mbuli ayo yolawa kwa Mulungu.²⁹ Kwavija mweye mugweleligwa kwa mbuli ya kumsang'hanila Kilisito, siyo kumtamanila kwiyyeka lakini vivija kugaya mbuli yake.³⁰ Sambi mweye muilumba na niye mna ing'ondo ya kuigombela Mbuli Inogile. Ng'ondo ayo iyo ija yumunyonile nayo aho haichanduso na mbaka sambi ning'halì mwiing'ondo ayo.

2

Ukulu na uhole wa Kilisito

¹ Kamba mwahailumba na Kilisito na kugangamala, kamba unogelwa wake wowasamhusa, kambamoilumba na Loho Yang'alile na kamba mwahawa na mizoyo inogile na kuyonela bazi mweye kwa mweye,² avo itendeni ndeng'helelo yangu yenele kwa kugesa kinhu kimoja na unogelwa umoja na moyo umoja na muwe na nzewelete imoja.³ Sekemuwe na gahigahi hebu magoda gelibule kinhu, lakini kwa uhole muwagese wayagwe kuwa wanoga kubanza mweye.⁴ Kila munhu sekeyalole kiyolonda mwenyego kiiyeka, lakini vivija yalole kiwlonda wanhu wayagwe.⁵ Mugese kamba viyagesile Yesu Kilisito.

⁶ Kilisito viyali kakala kweli Mulungu, lakini hagesile bule kamba kuigala na Mulungu kinhu cha kunanahila,⁷ lakini kwa kulonda mwenyego, kaleka vinhu avo vose kaitenda kamba viyali mtumwa,

kaleligwa kamba viwoleligwa wanhu,
kaoneka kwa kihanga cha wanhu.

⁸ Kaitenda mwenyego mdodo, munhu yotegeleza
mbaka ifa yake,
ona ifa yake mumsalaba.

⁹ Lekaavo Mulungu kamwinula mbaka uchanha
ng'hani,
kamgwaa twaga kulu kubanza matwaga gose.

¹⁰ Avo kwa ukulu wa twaga da Yesu,
vinhu vose viumbigwe, vili kuulanga na vili mwisi
na kuwochola wanhu wofile,
vose vimfugamile,

¹¹ na kila lulimi lulonge kuwa Yesu Kilisito ayo
Mndewa,

kwa ukulu wa Mulungu Tata.

Mumwemwese kamba mulenge

¹² Mbwiga zangu siku zose vinikalile na mweye
munitegeleza, na hata sambi nakutali na
mweye wambeni kunitegeleza. Kwa bwembwe
na kugwaya sang'haneni muladi ukombozi wenu
utelele, ¹³ kwavija Mulungu ayo yosang'hana siku
zose mgati mmwenu, kuwatenda musulukile ku-
sang'hana kamba viyolonda mwenyego.

¹⁴ Tendeni kila kinhu bila kuiyalala hebu
kuibamilila, ¹⁵ muladi munoge na mung'ale
na muwe wana wanogile wa Mulungu, wokala
mwiisi ya wanhu wapotele na wene nzambi.
Mweye mong'ala hagati yao kamba nhondo zili
kuulanga, ¹⁶ mugoge mbuli ya ugima muladi
mdisiku da Kilisito niigodele mweye kamba
kugaya kwangu na sang'hano yangu havagile
bule.

¹⁷ Hata kamba ugima wangu wogidigwa uwe nhambiko mna isang'hano yenu ya kutamaniligwa ili nhosa kwa Mulungu, yahawa avo, nodeng'helela ng'hani na mweye modeng'helela na niye. ¹⁸ Avo na mweye vivija mudeng'helela na kusekelela hamoja na niye.

Timoseo na Epafuladito

¹⁹ Mndewa Yesu yahalonda, nolopola kumtuma Timoseo kumwenu, muladi nahahulika mbuli zenu nisamhuke. ²⁰ Kuduhu munhu yoyose iyagwe yowagesa ng'hani kamba heyo. ²¹ Wanhu wayagwe hawamsang'hanila Yesu Kilisito, ila wosang'hanila mbuli zao wenyego. ²² Lakini mweye wenyego mumjuwa goya Timoseo viy-ofaya, heyo na niye, tusang'hana hamoja kamba munhu na mwanage kuwapetela wanhu Mbuli Inogile. ²³ Avo nogesa kumtuma kumwenu hima nahakona mbuli zangu vondaziwe. ²⁴ Avo, nom-tamanila Mndewa kuwa niye mwenyego sikawa kwiza kumwenu.

²⁵ Lakini nogesa kumbweza kumwenu ndugu yangu na msang'hanaji miyangu Epafuladito, yailumbile na niye kuigombela Mbuli Inogile na vivija msenga wenu mumtumile yanitaze. ²⁶ Kwavija kowagelegeza ng'hani na konyunuwala ng'hani kwavija mweye muhulika heyo kakala mtamu. ²⁷ Ona, kakala mtamu, na kalonda kufa. Lakini Mulungu kamonela bazi, siyo heyo yaiyeka, vivija kanyonela bazi niye, muladi sambi ninyunyuwale ng'hani. ²⁸ Avo nolonda ng'hani kumtuma kumwenu, muladi vondamumone kabilii mudeng'helela na kunyunuwala kwangu ku-

male. ²⁹ Mumbokele goya kamba miyenu kwa Mndewa. Na muwategeleze wanhu waigalile na heyo, ³⁰ kwavija kalonda kufa mbuli ya sang'hano ya Kilisito, nayo kauhonza ugima wake muladi yanitaze kija kimulemelwe mweye kunhaza.

3

Kusang'hana ganogile mgameso ga Mulungu

¹ Avo, ndugu zangu, deng'heleleni kwa kuilumba na Mndewa. Sitonga bule kubwelela kwandika kija kinyandike aho haichanduso, kwavija nahatenda avo na mweye mokala goya. ² Iteganyeni na wanhu waja wotenda ganyolodoke, wanhu awo waigalile na umbwa, wanhu waja wonanahiza kwingila kumbi. ³ Tweye wao twingile kumbi kweli, tweye tumtambikila Mulungu kwa Loho wake na toigodela Yesu Kilisito. Tweye hatuigodela kihendo kitendigwa mulukuli. ⁴ Niye mwenyego nahadahile kuigodela mbuli azo. Kamba kuna munhu yoyose kogesa kodaha kuigodela kihendo cha kwingila kumbi, hanihuma niye bule. ⁵ Niye ving'halile na siku nane toka mvumbuke, ningizigwa kumbi. Niye na Mwiizilaeli too! Kabilia da Benjmini. Niye na Muebulania too! Kwa mbuli ya kugoga Malagizo ga Musa, niye na Mfalisayo, ⁶ niye ng'hala niwambile ng'hani kutenda mbuli azo mbaka nividununza vibumbila va wanhu wamtogole Yesu Kilisito. Kwa mbuli ya kutendigwa ninoga kwa kugagoga Malagizo, niye sibanange mbuli yoyose. ⁷ Lakini kwa mbuli ya Kilisito, gaja gose gangesile

gonyongezela kinhu, sambi hagafaya bule. ⁸ Siyo gago gaiyeka, ila nokona kila kinhu hakifaya, mbuli ya unovu wa kumjuwa Yesu Kilisito Mndewa wangu. Mbuli yake nhogola kwasa kila kinhu, nigona gago gose kamba mavi, muladi nimpate Kilisito. ⁹ Na kwa kuilumba nayo, niye silonda kabilo noge mgameso ga Mulungu kwa kugagoga Malagizo. Lakini sambi ninoga mgameso ga Mulungu kwa kumtamanila Kilisito, kunoga kuko kolawa kwa Mulungu kubitila kutamanila. ¹⁰ Niye nolonda kumjuwa Kilisito na udahi wake wa kuzilibuka na kugaya nayo na kuigala nayo mwiifa yake, ¹¹ muladi naniye nitamanile kuwa nodaha kuzilibuligwa kwa wafile.

Kukimbilila kutulonda

¹² Silonga kuwa nimala kupata vinhu vose vino hebu nonge nitelela, lakini nogendelela kugangamala muladi mhate fungu diyanikile Yesu Kilisito. ¹³ Ndugu zangu sigesa bule kamba nidi-pata fungu ajo, lakini kinhenda niye, noisemwa mbuli za kukisogo na nowamba kulola mbuli za kumwande. ¹⁴ Avo nolopola kukimbila mvike kuuhelelo muladi mhate fungu da ugima wa kuluanga diyanikemele Mulungu kubitila Yesu Kilisito. ¹⁵ Tweye wose tukangale muugima wa kuilumba na Kilisito tugese vivo. Lakini kamba wanhu wayagwe vimwili wogesa viyagwe, Mulungu kowatenda muzijuwe mbuli azo. ¹⁶ Lakini tugendelele kukweleze nzila iija itugenda nayo mbaka sambi.

¹⁷ Ndugu zangu kwelelezeni vinhendile niye. Waloleni goya wanhu waja wotenda kamba vituwalongele mweye. ¹⁸ Kwavija miyanza mingi niwalongela mbuli ino, na sambi nowalongela kabili kwa mahози kuwa, wanhu bwando wokala kamba waihila na usenga wa kufa kwa Kilisito mumsalaba. ¹⁹ Wanhu awo wobanangika, kwavija wotambikila vija viwosulukila mzing'huli zao, na woigodela mbuli zigela kinyala na wogesa mbuli za mwiisi. ²⁰ Lakini tweye twa wenekae wa kuulanga, na tombetela kwa kusulukila Mkom-bola wetu Mndewa Yesu Kilisito, yeze kulawa kuulanga. ²¹ Kozigalusa ng'huli zetu zinyolila na kuzitenda ziigale na lukuli lwake lwa ukulu. Kotenda avo kwa nguvu yake yakutawala vinhu vose.

4

Magesa ga Paulo

¹ Ndugu zangu waniwanogelete ng'hani, nolonda ng'hani kuwona, mweye munhenda ndeng'helele na kuigoda mbuli ya mweye! Avo ndugu zangu, gangamaleni kwa kuilumba na Mndewa.

² Nowapula Eudia na Sintike, waitogolele kamba ndugu kwa kuilumba na Mndewa. ³ Na gwewe msang'hanaji miyangu utamaniligwa, nokulonda uwataze watwanzi wano, kwavija wasang'hana ng'hani hamoja na niye kuwapetela wanhu mbuli inogile, hamoja na Kilementi na wasang'hanaji wayangu wayagwe wose, waja matwaga gao gandikigwa mna ikitabu cha ugima.

⁴ Avo, siku zose deng'heleleni kwa kuilumba kwenu na Mndewa. Nobwelela kulonga, deng'heleleni!

⁵ Muwe wahole kwa wanhu wose, kwavija Mndewa ka mmabehi kwiza. ⁶ Sekemunyawenyawe kwa kinhu chochouse, ila mpuleni Mulungu kwa kinhu chochouse, na gaja gomulonda kuno momgwaa nhogolwa. ⁷ Na tindiwalo da Mulungu dibanza nzewelete zose za wanhu, doika goya mizoyo yenu na nzewelete zenu, kwa kuilumba na Yesu Kilisito.

⁸ Ndugu zangu, nomambukiza kulonga, nzewelete zenu zigese mbuli zinogile na zija zilondeka kutogoligwa. Mbuli azo ziwe za ukweli na ganogile na kutenda golondigwa na kung'ala na kuinogela na kutegelezigwa.

⁹ Zisang'haneni mbuli zose zimuifunzile kumwangu na zimubokele na zimuhulike na zimone kumwangu. Na Mulungu yowagwaa wanhu tindiwalo kokuwa hamoja na mweye.

Paulo kowatogola Wafilipi kwa nhunza zao zi-wamgwelele

¹⁰ Kwa kuilumba kwangu na Mndewa sambi nodeng'helela ng'hani kwavija mong'humbuka. Kulonga ukweli mukala mong'humbuka, ila ikala vidala kulagusa mbuli ayo. ¹¹ Silonga vino kwavija nolonda kinhu, ila niifunza kuleka kutonga kwa vinhu vinilinavo hata kamba vidodo. ¹² Nojuwa, kuleka kuwa na kinhu hebu kuwa na vinhu vingi. Niifunza kuleka kutonga kwa mbuli yoyose, nahawa nacho hebu nahawa nzala,

nahawa na vinhu vingi hebu nabule kinhu.
¹³ Nogadaha gose kubitila Kilisito yonigangamiza.

¹⁴ Hata ivo, mweye mutenda goya kunitaza mna ukugaya kwangu. ¹⁵ Mweye Wafilipi, mujuwa goya vinisongile kuwapetela wanhu Mbuli Ingatile, ving'halile nosegela aka Makedonia, mweye waiyeka wao kibumbila cha wanhu wamtogole Yesu munitazile na kuilumba na niye kubokela na kuwagwaa wanhu wayagwe. ¹⁶ Vinikalile Sesalonike vinondile kutazigwa, mweye munhaza miyanza mingi. ¹⁷ Niye sizahila nhunza, lakini nolonda mweye mongzeligwe mna igaja gose ganogile gamutendile. ¹⁸ Sambi mbokela vinhu vose vimungwelele na mbokela kubanza vija vinondile! Sambi nina kila kinhu kwavija Epafuladito kanganila nhunza zenu. Nhunza zino ziigala na nhosa imnug'hila goya Mulungu, nhosa yoitogola na imnogela. ¹⁹ Avo, Mulungu wangu kowagwaa kila kinhu kimulonda kulawa muugoli wake wa vinhu vingi vinogile viyali navo, kubitila Yesu Kilisito. ²⁰ Ukulu uwe kwa Mulungu Tataetu siku zose! Ona.

Kuilamusa kwa kimambukizo

²¹ Nowalamusa wanhu wose wa Mulungu, waja weli wa Yesu Kilisito. Na ndugu wose weli hamoja na niye wowalamusa. ²² Wanhu wose wa Mulungu wowalamusa, ng'hani ng'hani wanhu weli mng'anda ya mndewa wa Lumi.

²³ Ng'hekewa ya Mndewa Yesu Kilisito ikale na mweye mose.

Lagano da Sambi kwa Wanhu Wose The New Testament in Kutu

copyright © 2014 Pioneer Bible Translators

Language: Kutu

Translation by: Pioneer Bible Translators

Contributor: The Word For The World

The New Testament in Kutu

This translation, published by Pioneer Bible Translators and The Word for the World, was published in 2014.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact www.pioneerbible.org.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

b3548da5-0b1c-5f8f-89e7-2d3bc2f58102